

عەبدوللای موهتەدی، ھەلبژاردن و دەرکەوتن لە قامەتی

موبەلغیکی یەکیتی و پارتیدا!

خەسرەو سایە

k.saya@ukonline.co.uk

لە دەورەى ھەلبژاردنەکانى عێراقدا، ئەو تەنھا دەزگاگانى راگەیاندى پنتاگۆن و دەولەتانى رۆژئاوا نەبوون کە بۆ تەبیرکردنى "ھەلبژاردن" وراکیشانى خەلکى عێراق بەناوى دیموکراسى یەو بۆژیر سایەى سیاسەتەکانى ئەمریکا، ھەولى بیوجانیا گرتەبەر. تەنانت ئەو یاور و علاوى و سیستانی و چەندین مەلاو ئاخوند و سەرۆک قوم و عەشیرەتەکان نەبوون کە لە "پەیمانیکى پیرۆزدا" بەرامبەر بەخەلکى عێراق راوەستان و ئەركى راكیشانى کۆمەلگای عێراقیان بەرەو داھاتوو یەکی تارىک گرتە ئەستۆ. بەلکو ئەو ناسیونالیزمى کورد و حیزبەکانى و لەپیشیانەو تالەبانى و بارزانى بوون، کە بەخاترى وەرگرتنى ئیتمتیا زاتیکى سیاسى و کردنەوہى دەرگای بازارەکانى عێراق بەرووى پارەو پووول و سەرمایەى بۆرژوازی کورددا، لە ھەلبژاردنەکاندا سیاسەتى

پەلکیشکردنەوہى خەلکى کوردستانیان بۆژیر سایەى دەولەت و حکومەتى داھاتوو ی عێراق، ھەلبژارد. بەلام بەسەرەنجام گەیاندى ئەم سیاسەتەى تالەبانى و بارزانى، بەبى لەمەیداندا بوونى ریزیک لە دەلالانى سیاسى و موبەلغان و قەلەم بە دەستانى ناسیونالیستى کورد، نەک ھەر لە کوردستانى عێراق، بەلکو لە بەشەکانى تری کوردستان، بۆ لەئەستۆ گرتنى ئەركى پیداهەلدان بە ھەلبژاردن و تەبیرکردنى ھەلو یستەکانى "سەرکردایەتى کورد" کاریکى مەحال بوو. عبداللای موهتەدی لە قامەتى یەکیک لە نمونەکانى ئەم ریزە جیگای گرت و ئەویش وەک ھەر نانبخۆریکى تر کەوتە کاویژکردنەوہى سایەتەکانى یەکیتى و پارتى. بەلام ئەو بەچ زمانیک دەوى و چۆن سیاسەتەکانى یەکیتى و پارتى تەبیردەکا؟

لە دیدارەکانى کورسات تیقى و رادیوی ژێواردا و بەدوای پیرۆزبایى گەرم سەرەتا دەکەوێتە مەدح و سەنای "ھەلبژاردنەکان" و خەرواریک و وشەى "دیموکراسى" و "مافی دیموکراتیکى خەلک" و شتى لەم جۆرە ھەلدەرێژى و پاشان حوکمی ئەو دەدات کە "کورد دەبوا یە ھەر بەشدارى بکردایە، تەنانت ئەگەر کەس بەشدارى نەکردایە دەبوا یە کورد بەشدارى بکردایە. چونکە "ھەلبژاردن دیموکراتیک بوو" تا دەنگى خۆیان بە دنیا راگەیان و نیشاننى بدن کە خوازى چارەسەرى دیموکراسین!!! دواتریش "رێژەى ھەلبژاردن دیموکراتیک بوو" دەکاتە میزان بۆ "مەشروع بوون و رەوا بوونى ھەلبژاردنەکان". ئایا بەراستى ئەم پیرۆزبایى جەنابى موهتەدی دەتوانى شتىکى زیاتر بەخاتەسەر ئەو بەتە تەبلیغاتیانەى کە لە زمانى جەمال عبداللای و ستران و فەرھاد سەنگاوى و عارف تەیفۆر و دەیان قەلەمبە دەست و موبەلغى تری یەکیتى و پارتى یەو ھاوتەدەر، کە کاریان "پیشەسازى درۆکردن" و ئاوەژووکردنەوہى راستى یەکانى ژيانى خەلک بوو تا بەم ھۆیەو پەنجەموۆریان لیوہەر بگرن و بۆ بەردەم صندوقەکانى دەنگدان پەلکیشیان بکەن؟ ئایا بەراستى ئەو ھەلبژاردنەى کرا دیموکراتیک بوو؟ لەکاتیکدا کە جەنگ و تیرۆر تەقاندنەوہ و نەبوونى ئەمنەى، شوینى صندوقەکانى لە بەردەم دەنگدەراندان تا دوارۆژەکانى ھەلبژاردن بۆ خەلکى نەھینى بوو، تەنانت بەشیکى زۆر لەکاندەیکان نەیان دەویرا وینە و ژياننامەى خۆیان لە دیوارەکان بدن! ئایا بەراستى ئەم ھەلبژاردنە دیموکراتیک بوو لەکاتیکدا خەلکى پیشتر لەفەزای "ئینتخابى نازادانە" دەرکیشرابوون و لەبێناگای تەواو بەبەرنامە و پلاتفۆرمى لایەنەکان راگیرابوون! پاشان بەشدارى "زۆرینەى خەلک" دەتوانى چ پیاوانیک بێت بۆ مەشروعیەت دان بە ھەلبژاردیکى لەم جۆرە؟ ئەگەر وایە عبداللای موهتەدی دەتوانى چى بلیت لەسەر ھەلبژاردنەکانى جەمھورى ئیسلامى؟ ئایا بەشدارى زۆرینەى خەلک لە ھەلبژاردنیکدا بۆ دەنگدان بەخاتەمى دەتوانى چ مەشروعیەتیکى ھەبى، لەکاتیکدا خەلکى بە "زۆرینەى دەنگەوہ" و بەزنجیرەکانى دەست و پیاوانەو بەرەو داھاتوو یەکی رەشى ئیسلامى پەلکیش کراين؟ ئایا عەبدوللای موهتەدی بە ھەلبژاردنە زۆرینەکانى خاتەمى و رەفسنجانى دەلیت دیموکراسى و مەشروع؟ بەراستى "زۆرینەتى و کەمایەتى" یان مەزموونى سیاسى و ئەوہى کە "ھەلبژاردن" یان ھەرھەرکەتیکى سیاسى تر خەلکى بەچ داھاتو یە دەسپیری و کام داخوایى یەیان بەدى دینى، پیاوانەى بۆ رەوا بوون و مەشروعیەت دان؟ ئایا عبداللای موهتەدی بە ناگانى یە لەوہى میژوو پرە لە نمونەى ئەوہى "زۆرینەى خەلک" دەرھەق بە ژيانى خۆیان و داھاتوویان ریگای چەوتى سیاسى یان بەسەردا سەپیندراوہ؟ ھەرزۆر دۆرئەروین ئایا عبداللای موهتەدی لەبیری چۆتەو لەسەردەمى شەرى کۆمەلەو حیزبى دیموکراتدا دەبووت ئەگەر ھەموو خەلکى کوردستان دژایەتى بکات بەتەنھا ئەم شەرە دەکەم!! .. عەبدوللای موهتەدی لەمانەش زیاتر زمانى مەدح و سەنای دەپێژى و ھیندە "ھەلبژاردنەکان" بە دیموکراسى یەو گری دەداتەوہ تا دەکەوێتە بەراورد لەگەل رژیمة دیکتاتۆریەتەکانى سوریا و ئیران و ناوچەکە و دەلى "کورد دەبوو بەشدارى ھەلبژاردن بکا، ئەى ھەلبژاردن نەکەن چى بکەن!!! .. بەدیار دیکتاتۆریەتەوہ دائیشن!!! ئەمە مەنتقى ھەر تەبلیغاتیکى ئاوەژووکردنەوہ و فریودانى خەلکە کە نمونەکانى نیوخۆى بۆرژواى و کۆنەپەرستى دەکاتە پیاوانە نەک ماف و نازادى یەکانى خەلک و تەوہو عاتیکى ئینسانى و پیشەرەوانە لەدنیای ئەمۆردا. ئەمە ھەمان ئەو تەبلیغات و شیوہ دەربرینانەى کە تالەبانى و بارزانى بۆ دیموکراسى

لهقهلهمدانی دهسهلاتهکانیان، نمونهکانی نیستبداد و دیکتاتوریهت و سهروکتی رژیمی بهعیان بهچاوی خهلهکدا داوهتهوه. بۆ نهمانیش ستاندارد "دیکتاتوریهت و حکومته سهروکت گهرهکانی ناوچهکهبووه" نهک نمونه پیشروه وئینسانییهکانی سهردهم، نهک ماف و نازادییهکانی خهک و تهوقعاتیکی بالای ئینسانی.. لهراستیدا ههموو نهک تهبلایغات و پیداههلدانه پروپوچانه و نهک ههموو بهدیموکراسی چوواندهی عهبدولای موتهدی، دهتوانی ههمان نهک مهنتهقهبیت که ههرناسیونالیستیکی تر لهبهرامهر "ههلبژاردن" دا بهپیوانه وهری گرتووه، نهویش نهوهیه که مادام "کوردا" بهشداره کهوايه ههلبژاردن دیموکراسییه!!؟

"ههلبژاردنیکی دیموکراتیک" کهجیگای پیداههلدانی ناغای موتهدی یه، له سیناریوییهکی گالتهجاری شتیکی زیاتر نهبوو. نهک ههلبژاردنه نهک بهپیوانهکانی دیموکراسی بۆرژوازی و نمونهکانی ههلبژاردن لهولاتانی نهروپا وئهامریکا، بهلهکو لهچاو ههلبژاردنهکانی جمهوری ئیسلامی ئیراندا، بهچهند فرسخ لهدواوه بوو و"نامهشروع و نارهواوون"ی خوئی سهلماند. نهک ههلبژاردنه ههلبژاردنی عراقییهکان نهبوو بهلهکو دنگدانی "کوردهکان"، "شیعهکان"، "سوونییهکان" "تورکمانهکان" و چهند قوم و قهبیلهیهک بوو کهلهلایهن ئهمریکاوه کۆکراوونهوه و ریگیان پیدرابوو. وه نهوهی له"ههلبژاردنه دیموکراسییهدا" بهیهکجاری نرایه ژیر پیوه، "عراقی بوون" و "کوردهستانی بوون" ی خهلهکی کوردهستان و عراق بوو لهیهک ههویهتی هاوولاتی بوونیاندا.

بهلام عهبدولای موتهدی بۆ نهکی دیفاعکردن له سیاسهتهکانی یهکیتهی وپارتی هونهری داتاشینی چ تهبریراتیکی بهکاردینی ؟ "نهگهر کوردا بهشداری لهههلبژاردن نهکردبایه شهعهتیان نهدهبوو. کهس نهدهبوو لهدهستوردا فیدرالیا بۆ بچهسپینی!! ..

کوردا مهشروعیهتی نهدهبوو یانی چی؟ ئایا مهبهست خهلهکی کوردهستانه یان یهکیتهی وپارتی؟ نهگهر مهبهست خهلهک، بهراستی نهوه چ تهبریریکی کهخهلهکی کوردهستان بهو ههموو زولم و ستمهوه کهلییان چوو و بهوهههمو بهرهقی بوونهیانوه، دهبی بۆ مهشروعیهت بوونیا چاوله پهلمانیک بێن که سیستانی و عهلاوی و یاهورو چهلهبی و.. دهیان مهلاو ناخوند و فاشیست و نوکهرائی دهولهتانی ناوچهکه ههمه کارن؟ خو نهگهریش مهبهست یهکیتهی وپارتییه، دیسانهوه "مهشروعیهتی" نهوان چ خزمهتیک بهژیانی ئیستا و داهاتووی خهلهکی کوردهستان دهکا وچ بارگرانی یهک لهسهر شانیا سوک دهکات! لهبارهی چهسپاندنی فیدرالیزمیشهوه، بالهوه بگهڕین کهنهمه داوای خهلهکی کوردهستان نیهی و پارتی یهکیتهی وهک نامانجیکی خویان بهسهر خهلهکی کوردهستان دا یان سهپاندوه، بهلام چهسپاندنی "فیدرالیزم" نهتوانی چی تر بیت لهوهی کهههویتهی قومی بهبهرخهلهکی کوردهستاندا بکاو چارنوسی نهوان لهنیو شهرو دهعوا قومی ناسیونالیزمی کوردا و حیزبهکانیدا رابگری وئامادهبن بۆنهوهی ههرماوه جاریک قووربانی بدن بهخاتری نهوهی بۆرژوازی کوردا ئیمتیازاتیکی زیاتر لهدهولهتی عراقدا وهرگری؟

تهبریریکی تری ناغای موتهدی نهوهیهکه "نهک ههلبژاردنه مهشروعیهتی دهست تیهوردان لهدهولهتانی ناوچهکه دهستی و دیواریکی قانونی لهبهرامهبریاندا دادهنی!!". لهمبارهشهوه خهلهکی ناوهژووکردهوهی واقعهتهکانی کوردهستان و معافکردنی یهکیتهی وپارتییه لهخولقاندنی دهستدریژی ولاتانی تر دا بۆسهر کوردهستان. لهکاتیکدا ههموو کهس نهوه دهزانی که نهوه سیاسهتی پیشلهشکری کردنی یهکیتهی و پارتی بووه بۆ راکیشانی سوپای دهولهتانی ناوچهکه وئههمش بهشیک بوو لهسیاسهتی شهرو رهقابهتی نهک دوو حیزبه لهبهرامهبر یهکتردا کهلهشهری ناوخویدا بهئهوجی خوئی گهیشت. بهراستی تهبریراتیکی لهم جوژه نهتوانی نهوه له بیری نهک خهلهکی شههراکانی کوردهستان بهلهکو لهبیر حیزبی دیموکراتی کوردهستانی ئیران و کۆمهله و پهکهکا و ههر کوردیکی ناواری بهشهکانی تری کوردهستان بسریتهوه کههاتنه ناوهوهی سوپای جمهوری ئیسلامی ئیران و تورکیا لهسهرداوای یهکیتهی وپارتی و بهپیشلهشکری نهوان و لهپیش برکی ی سیاسیاندا بووه نهک شتیکی تر؟ لههمش رۆشنتر ئایا رووداوهکانی 31 ئاب بهدهستیوهردانی رژیمی بهعس هاته کایهوه یان نهوه پارتی بۆ که بۆ مل شکاندنی یهکیتهی لهشهری ناوخویدا سیاسهتی پیش لهشکریکردنی تا نهو جیگهیه برد که رژیمی بهعس بتوانی سوپاکهی بهینته سهر شههراکانی کوردهستان؟

نهوهی رۆشنه له تهبریرهی ناغای موتهدییدا تهنها بلاوکردهوهی خوڤخهیا ییهکه به حکومت و پهلمانیا داهاتووی عراق، نهگینا پهلمان و حکومتی داهاتو ناتوانی مهترسی دهخالهتی دهولهتانی ناوچهکه لهسهر سهری خهلهکی کوردهستان ههلهگری چوونکه لهلایهک پهلمان و حکومتی داهاتووی عراق نوینهرائی دهولهتانی ناوچهکهی بههیزهوه تیا مهوجودهوه لهلایهکی تریشهوه سیاسهتی پیش لهشکریکردن و راکیشانی دهستی دهولهتانی ناوچهکه پرنسیپیکی جیا بهبووهوهی مهوجودیهتی نهحزابی ناسیونالیستی کورده. بهلام عهبدولای موتهدی ههریه تهبریرهوه راناوهستی، بهلهکو لههونهری خوڤخهیا لکردن و فریودانی خهلهکدا "ههلبژاردن" وسایهتی یهکیتهی وپارتی به"بههیزکردنی لایهنی عهلمانی و زامنکردنی پرنسیپیه دیموکراتیکهکان" تهبریرهکا و دهلیت:

کوردا هیزیکی عهلمانییه بهشداریا له پهلمانیا داهاتوودا لایهنی سکولاریزم بههیزدهکه، .. ریدهگرن له هاتنهسهرکاری حکومتیکی دینی لهعراقدا.. حزوری کوردا له پهلمانیا زامنی دیموکراسی و مهدهنی پرنسیپیه دیموکراتیکهکانه.. زامنی جیایی دین لهدهولهت نازادی سیاسی و مافهکانی ژنان و چهسپاندنی فیدرالیزمه" .. بهراستی تهبریریکی لهم جوژه نهتوانی بهقهده سهره دهزنییهک راستی تیدابیت؟ ئایا یهکیتهی وپارتی نهو هیزانه کهدهیانوهیت "لایهنی عهلمانی و پرنسیپیهکانی دیموکراسی" بهقازانجی خهلهکی شههراکانی بهغدا و بهسراو موسل بههیزیکه؟ لهکاتیکدا ههر نهک دوو حیزبه بوون که بهدریژی 13 سالی دهسهلاتداریتیان، دهستی ئیسلام و شهعهتیان بهسهر کۆمهلهگای کوردهستاندا

دریژکردوو! ئەمانە هەرئەو حیزبمانە کە بەرنامەو هەلسوکەوتی روژانەیان بە "نایەتەکانی قورئانی پیرۆز" دەکەنەو. مافەکانی ژنان بە پەیی یاساکی ئەحوالی شەخسی کە سەرچاوەکە ی شەریعەتی ئیسلامە دیاری کردوو. دانانی وانە ی ناینی لە بووارەکانی خویندن و فیکردنی منالاندا بەریوە دەبەن، بە ئاشکرا رایانگە یاندوو کە "ناینی ئیسلام دینی پیرۆزی نەتەو ی کوردە" و هەرکە سیش ایی لایەت مەحکومە! ئەمانە هەرئەو حیزبانە کە نەک هەرجیایی دینیان لە دەسەلاتەکانیان رانگە یاندوو، بە لکو زیاتر لە جمهوری ئیسلامی ئێران دوو وەزارەتی ئەوقاف و کاروباری ناینیان بە سەر خەلکەو دامەزراندوو! ئەمانە هەرئەو حیزبانە کە دەستی تا قمی ئیسلامی و تیرۆریستیان بۆنیو حکومەت و ژنای خەلک دریژکردوو و لە دەرامەتی خەلک بودجەو کۆمەکیان پیدەکەن! یەکیتی و پارتی کە "پره‌نسیپه‌ دیموکراتیک"ەکانی دەسەلاتیان هیندە ریدەدات بە نازادی موخالیفان کە دژایەتی نەبی لەگەل دەسەلات و "بەها و رموزە نەتەو ییەکان"، ژنان دەتوانن هیندە نازادین کە لە دابو نەریتی نەتەو یی لانەدن، دەنا کوشتنی ناموسی و خۆسوتاندن دەبیته سزایان! .. لە یەک و وتەدا یەکیتی و پارتی یەک لە یانە عەلمانی و سکولاریان لە کوردستاندا بوو خەلکی هاوزمانی ژیر دەستی خۆیان نەک بەهیز نەکردبیت، بە لکو پەلاماریاندا بیت، ئیدی چۆن دەکری چاوەریی ئەو یان لیبری بۆ خەلکی عەرەب زمان ئەم کارەبکەن؟ بە راستی کەس دەتوانی ئەم قسانە لە عەبدولای موهتەدی وەر بگری لە کاتی کدا روژنانە لە زمانی سەرانی یەکیتی و پارتی یەو تەبلیغاتی راسیستی و فاشیستی لە بەرامبەر خەلکی عەرەب زمانی شاری کەرکوک و دەرو بەریدا، لە دەنگاکی راکە یاندیانەو دەباری!! لە مانەش زیاتر بەرنامە ی ئینتخاباتی 30 بەندی "ایستی هاو بەش" کە لە یانە یەکیتی و پارتی یەو راکە یە ندر او و بە تەواوی خەسلەتی کۆنە پەستی و قەومی و ئیسلامی دەبە خشیتهو، بەسە بۆ شایەتی دان لە سەر رادی عەلمانی بوون و پابە ندبوونی ئەم حیزبانە بە مافە دیموکراتیکەکانی خەلکی کوردستانەو، چ جای بە مافەکانی خەلکی عەرەب زمانی عراقەو.

بەلام لە بەشی کۆتایی ئەرکی کدا کە عەبدولای موهتەدی بۆ دیفاع لە سیاسەتەکانی یەکیتی و پارتی لە ئەستۆی گرتوو، پەییامی ئەو رادەگە یە کە "کورد یەکیک لە براو سەرەکی یەکانی ئەم هەلبژاردنە یە!! و لە ناخریشدا دەپرسی "ئەگەر کورد بە شداری نەکرایە ئەلتەرناتیف چی دەبوو؟" بە پیچەوانە ی ئەم پەییام و حوکمە ی ناغای موهتەدی یەو، سیاسەتیک کە یەکیتی و پارتی گرتیانە بەر قوماریک بوو کە هەم خۆیان و هەم خەلکی کوردستانیان تیا بە دژراندن داو. لەم قومارەدا ئەو ی دەسەلات و نفووزیکی ناوچەیی بوو بە دەستیانەو، تەسلیمیان بە حکومەتیک کردوو کە سیستانی و عەلوی و چە لەبی و نۆینە رانی ناسونالیزمی عەرەبی و چە ند جروجانە وەری تیرۆریستی ئیسلامی تیا کار بە دەست دەبن کە کەس نازانی چ شەرو گێژاو یک لە بەر پێیان دەنی؟ لە بارە ی خەلکی کوردستانیشەو ئەوان لە چاو خەلکی شارەکانی ناو راست و خوارو دا دوو جار زەر مە ند دەبن، یە کە میان وەک هاو لاتایانیک کە لە عراقدا دەژین ماف و نازادی یە فەردی و مە دە نۆ یەکانیان، بە هۆی هاتنە سەر کاری حکومەتیک عروبی- ئیسلامی یەو، دە چیتە ژیر پرسیارەو و دوو میشان ئەو سەر بە خۆ ییە ی کە 13 سالە بە دەستیان هیناوە لییان دەسە ند ریتەو و بەبی رە زامەندی خۆیان پە لکیشدە کرىنەو بۆ ژیر سایە ی دەولەتی مەرکەزی عراق، کە ستمە ی نەتەوا یەتی و هاوولاتی پلە دووی بۆیان ئاکامیک حەتمی دەبی. .. بەلام ئەلتەرناتیف چی دەبوو ئەگەر "کورد" بە شداری نە کردایە؟ نایا داوکاری بۆ بەرپا کردنی ریفرا ند میک بۆ خواستی سەر بە خۆی کوردستان و دامەزراندنی دەولەتیک نە قەومی و نە ناینی ئالتهرناتیف نەبوو؟ نایا ئەم ریگایە کارسان تر و ئەلتەرناتیفیک عادیلانە ئینسانە ی نەبوو لە بەر دەم خەلکی کوردستاندا بۆ ئەو ی هەتا هەتا یە لە ستمە ی نەتەوا یەتی و دەعوای ناسیونالیزم و قەومگە رایی رزگاریان ببی؟

خەلکی کوردستان نە بی ئالتهرناتیف بوون و نە مە حکومبوون بە هەلبژاردن و سیاسەتیک کە یەکیتی و پارتی بە سەریاندا دایان سە پاند، بە لکو ئەو موبە لغانیکی وەک ناغای موهتەدی یە کە بە تە بریرات و تەبلیغاتی فریوکارانە یان دەیانە ویت خەلکی کوردستان هەمیشە ئەسری سیاسەتەکانی ناسیونالیزمی کورد و حیزبەکانی بەیلنەو... بەلام عەبدولای موهتەدی زەوی چ سیاسەتیک بەم تەبلیغاتانەو بەم تە بریراتانە دەکێلی؟

لایەنگری عەبدولای موهتەدی بۆ یەکیتی و پارتی و بوونی بە موبە لیغ و قسە کەریکی ئەم حیزبانە بە تەنها لەو روو وە ئی یە کە ئەو بەدوای رووداوەکانی سالی 91 تانیستا رەوتیک پەشیمان بوونەو لە کۆمۆنیست بوون و چە پ بوونی تیدە پە راندوو و تادیت بەرەو باو شە بزوتنەو ی کوردایەتی و ناسیونالیزمی کوردی هەل دە خزی، بە لکو لە وروو وە یە کە رووداوەکانی کوردستانی عراق و ئە زمونیک لە دەسە لاتگرتنی ئە حزابی ناسیونالیستی کورد، ئەو ی وادار کردوو بە کۆپی گرتن لەم تەجرو بە یە. بە تاییەتی کە هەر شەکانی ئەمریکا لە ئێران و ئیحتما لی هاتنە کایەو ی "عراقیز کردنی ئێران" ئەو هیواو ئومیدە ی لای حیزب و رابە رانی ناسیونالیستی کوردی لە کوردستانی ئێران و نمونەکانی وەک عەبدولای موهتەدی سەوز کردوو کە هەر لە ئیستاو مشووری خۆیان بخۆن و رووداوەکان و تەجرو بەکانی کوردستانی عراق وەک ئاوینە یە ک بۆ ییننەو ی دەسە لاتگرتنی خۆیان لە رووداوەکانی داها تووی ئێراندا بە دەستەو بگرن. لە م بارە شەو مە لزوماتی سەرە تایی پویستە..

کەوا یە خۆ هەلخست لە ژیر سیبەری قامەتی تالەبانی و بەرزانی و تەئید کردنی سیاسەتەکانیان بۆ چوونە نیو دەولەتی داها تووی عراق ئەتوانی زەمینە ی ئەو خۆشکات کە بە چەک و پارەو پشتیوانی ئەم دەولەتە تازە یە، لە کوردستانی ئێراندا دەسەلاتی هاو شیو ی کوردستانی عراق، دامەزری. ئەمە ئەو نامانج و مەبەستە یە کە ناغای موهتەدی لە سیناریۆ ی گالته جاری یەکانی "هەلبژاردن" دا کردۆتە موبە لیغیک چالاکی یەکیتی و پارتی.